

Kinderen interviewen
voetbal-legende

Johan Cruijff

Overal ter wereld kent men zijn naam en heel wat volwassen kerels zouden een moord doen om hem eens te mogen ontmoeten. Emre (8) en Jennifer (11) kregen die kans en vroegen Johan Cruijff het (voetbal)hemd van het lijf. Ja, óók even over dat gedoe bij Ajax.

Emre:
'Als u nog één dag
kind kon zijn, wat zou
u dan willen doen?'

Johan Cruijff:
'Dan zou ik niet naar mijn
ouders luisteren en alles
doen waar ik zin in had'

w

“Woont hier de koningin?” vraagt Emre. Je zou het bijna denken, want de trap die in dit chique kantoorpand in Amsterdam Oud-Zuid naar boven voert, is bekleed met dik rood fluweel. Een mooie omgeving om in gesprek te gaan met Johan Cruyff, de ‘koning’ van het voetbal.

Schelden en belletje lellen

Jennifer: “In het boek *Cruyffie* las ik dat u als jongen niet

Cruyff Foundation

Omdat Johan Cruyff het belangrijk vindt dat alle kinderen en jongeren bewegen, richtte hij de *Cruyff Foundation* op. De stichting stimuleert de jeugd om te sporten en zich niet te laten beperken door een minder kansrijke woonomgeving of een lichamelijke of verstandelijke handicap. Inmiddels zijn in Nederland en het buitenland ruim 150 *Cruyff Courts* (trapveldjes) aangelegd en worden projecten georganiseerd voor diverse gehandicapten sporten. Voor studerende sporters zijn het *Cruyff College*, het *Johan Cruyff Institute for Sport Studies* en de *Cruyff University* opgericht.

goed tegen uw verlies kon.”

Johan Cruyff: “Nog niet! Ik ben nog steeds die jongen. Je weet dat je af en toe verliest. Omdat ik daar niet tegen kan, zal ik er alles aan doen om dat niet te laten gebeuren. Maar als het gebeurt, accepteer ik het wel. Bijvoorbeeld: als ik ga hardlopen met mijn kleinzoon van achttien, verlies ik. Ik kan die uitdaging dus beter niet aangaan, tenzij ik wat uithaal, hem een beetje afleid, zodat ik met een trucje win. Met voetbal is hij ook sneller. Dus ging ik met hem skiën, wat hij niet kon.”

Jennifer: “Ja, zo kan ik het ook!”

Johan Cruyff: “Je moet toch iets doen om een beetje bij te blijven.”

Emre: “Toen u klein was, schold u vaak. Doet u dat nog steeds?”

Johan Cruyff: “Ja, maar dan horen ze het niet. Ik scheld nu meer binnensmonds.”

Jennifer: “Als kind werd u ‘Jopie’ genoemd. Heeft u nog meer bijnamen?”

Johan Cruyff: “Ja, scharminkel. Garnaal. Alles wat met mager en klein te maken heeft. ‘Jopie’ ben ik nog steeds voor de jongens met wie ik vroeger speelde.”

Jennifer: “Dat eerste Ajax-clubblad met uw naam erin, dat u onder uw matras stopte om het voor altijd te bewaren, heeft u dat nog steeds?”

Johan Cruyff: “Jazeker, en er zijn nog een heleboel spullen bij gekomen waar mooie herinneringen aan zitten. Elke eerste keer die je meemaakt - de eerste keer in het schoolfutsal spelen, het eerste toernooi in het buitenland - is een happening. Zelf ben ik niet zo bewaarderig,

maar gelukkig had ik een oma die alles van mij bewaarde. Toen zij overleed, ging de verzameling naar mijn moeder en toen die overleed kreeg ik alles. Ik heb kisten vol aandenkens, maar ik kijk er eigenlijk nooit naar.”

Jennifer: “Toen u twaalf jaar was, overleed uw vader. Hoe heeft dat uw leven veranderd?”

Johan Cruyff: “Dat weet ik niet, omdat ik het nooit verder gehad heb mét mijn vader. Maar dat het een enorme impact had in mijn leven, in mijn hele leven, is duidelijk. Ouders heb je altijd nodig. Als je klein bent, heb je kleine problemen en ben je groter, heb je grotere problemen. Dus als je dan je vader mist, is dat een gigantisch probleem. Aan de andere kant heb ik een tweede vader gekregen met wie ik nooit van z’n leven ruzie heb gehad.”

Jennifer: “Ome Henk, de terreinknecht van Ajax! Volgens mij kon u geen betere stiefvader krijgen dan hem.”

Johan Cruyff: “Juist. Op alle mogelijke manieren kreeg ik hulp van hem. En nooit ruzie.”

Emre: “In het boek wel, toen u bijna van het dak van de grote tribune was gevallen!”

Johan Cruyff: “Toen moest hij ook wel kwaad worden, want ik deed iets wat niet mocht. Maar echte aanvaringen die iedereen weleens heeft met zijn ouders, en ik ook met mijn kinderen, die heb ik met hem nooit gehad. Normaal gesproken is het heel moeilijk met een tweede vader. Hij heeft het uitstekend gedaan.

Margriets jonge reporters:

Emre (8 jaar)

Hobby's: voetbal, tekenen, trefbal, gym

Wil later worden: striptekenaar, topsporter, stuntman

Jennifer (11 jaar)

Hobby's: voetbal, buiten spelen, natuuronderzoek, gitaar spelen

Wil later worden: Klokhuis-journalist, dolfijnentrainer

‘Des te verder je van het veld vandaan komt, des te minder leuk het is’

Hij is altijd mijn ome Henk gebleven. Hij hielp me door mijn puberteit heen en - daar zullen jullie nog wel achter komen - dat is de moeilijkste tijd voor iedereen. Zowel voor de ouders als voor de kinderen. Ik was niet echt makkelijk, maar hij hield me op het goede spoor, samen met mijn moeder natuurlijk.”

Emre: “Als u nog één dag kind kon zijn, wat zou u dan willen doen?”

Johan Cruyff: “Dan zou ik niet naar mijn ouders luisteren en alles doen waar ik zin in had. Als je terugdenkt, is dat toch het allerleukste wat er is?”

Jennifer: “Belletje lellen.”

Johan Cruyff: “Jaaah! Je mag als kind zo veel dingen niet. Eén ding heb ik nooit gedaan en dat is spijbelen. Dat kwam door mijn achtergrond. Mijn vader had

een groentewinkel. Dus als ik niet op school kwam, kreeg hij dat via via met een te horen. Wat ik ook deed, het kwam altijd uit. Had het gevroren en keek ik bij de sloot of je al op het ijs kon staan, dan zei er geheid een klant tegen mijn vader: ‘Ik zag je zoon net staan, vlak bij het ijs...’”

Kids naar buiten lokken

Emre: “Wat is uw droom?”

Johan Cruyff: “Dat op scholen het vak gymnastiek gelijkgeschakeld wordt met rekenen en taal. Het is namelijk even belangrijk. Als jij op een prettige manier oud wilt worden, moet je je lichaam verzorgen. Dat begint als je klein bent. Vroeger was lichamelijke opvoeding op school minder belangrijk. Kinderen

kwamen lopend of op de fiets en ze voetbalden buiten, klonnen in bomen. Vandaag de dag met auto's, computers en noem maar op, hebben ze geen beweging meer. Eén op de vijf kinderen speelt bijna niet buiten en één op de vijf kinderen heeft overgewicht. Terwijl je je lichaam sterk moet maken. Het is het belangrijkste wat je hebt. Het grootste probleem is dat je tot je veertigste niet merkt dat je lichamen achteruitgaat. Maar op het moment dat het gebeurt, is er geen houden meer aan. Dus je moet voor die tijd zorgen dat je dit ►

‘Wat ze over mij schrijven, lees ik negen van de tien keer niet. Dan kan ik ook niet kwaad worden’

moment uitstelt. Je kunt op een simpele manier zo veel dingen doen waardoor je niet behoeftig wordt en een veel beter leven hebt.”

Jennifer: “Waarom vindt u het belangrijk dat ook gehandicapte kinderen sporten?”

Johan Cruyff: “Vroeger dacht ik bij mindervalide kinderen: dat is sneu; je kunt niet lopen, dus je kunt nergens komen. Nu zie ik het anders: je kunt er niet lopend komen, maar wél in een rolstoel. Dus eigenlijk bestaat het probleem niet. Sec gezien, hè. Maar zij zijn wel afhankelijk van hun bovenlichaam. Ze hebben spierkracht nodig om zich

te verplaatsen. Die kracht kunnen ze ontwikkelen door bijvoorbeeld te gaan tennissen. Dan moeten ze steeds de bal oprapen en als je dat kunt, kun je ook je vork oprapen als die op de grond valt.

Snap je? Dat doet sport: het verhoogt de kwaliteit van je leven. De Cruyff Foundation stimuleert dit.

Emre: “En de voetbalpleintjes die u laat maken?”

Johan Cruyff: “De *Cruyff Courts* zijn voor kinderen in de stad, om hen naar buiten te lokken en met elkaar te laten spelen. Er is altijd wel een buurman of een leraar die een oogje in het zeil houdt. Heb je tien van die pleintjes, dan kun je een toernooi organiseren waar ze dan voor trainen. Het doel is om stadskinderen met elkaar in contact te brengen en te laten bewegen.”

Verstand van voetbal

Emre: “Wie vindt u de beste voetballer van nu?”

Johan Cruyff: “De spectaculairste speler van dit moment vind ik Messi. Ook zijn uitstraling naar kinderen toe vind ik heel goed.”

Emre: “Vindt u Messi beter dan u vroeger was?”

Johan Cruyff: “Dat kun je niet vergelijken. Toen jouw vader klein was, was ik zeg maar de held. Het zou gek zijn als ik ook weer jouw held was. Dat moet iemand zijn van vandaag.”

Emre: “De hele wereld kent u.”

Jennifer: “Dat lijkt me een grote eer.”

Johan Cruyff: “Jawel, dat is ook een grote eer. Maar alles wat een grote eer is, is ook een groot probleem.”

Emre: “De meeste vrouwen weten niet zo veel van voetbal. Heeft uw vrouw er wel verstand van?”

Johan Cruyff: “Zij doet alsof ze er geen

verstand van heeft, maar volgens mij heeft ze er wel verstand van. Ik heb altijd gevoetbald, dus ik was veel onderweg. Mijn zoon Jordi zat ook op voetbal en mijn vrouw ging altijd met hem naar de trainingen en wedstrijden. Zo hadden we de taken verdeeld. Maar zij kijkt op een totaal andere manier naar voetbal. Zij kijkt, zoals de meeste mensen, vooral naar de leuke kanten. Voor mij is het mijn vak. Regels zoals buitenspel interesseren haar niet. Dat moet de scheidsrechter maar beslissen. Voor haar is belangrijk of de sfeer leuk is.”

Jennifer: “Vindt u voetbal nog wel leuk als er zo veel ruzie over is?”

Johan Cruyff: “Over voetbal zelf is geen ruzie.”

Jennifer: “Soms zijn er rellen.”

Johan Cruyff: “O, ja, maar dat is buiten het veld. Als je ziet hoeveel wedstrijden er per week worden gespeeld, is er in het veld niet veel ruzie. Wat wel is toegenomen is de agressie van ouders die bij hun kinderen langs de lijn staan. Zij zijn het slechtste voorbeeld voor de kinderen. Ze verliezen elke norm uit het oog. Ze schelden als een jongetje in het veld komt dat niet zo goed kan voetballen, zelfs als het hun buurjongen is. Ze schelden de scheidsrechter uit. Je weet niet wat je hoort. Via de voetbalbonden proberen we die ouders normen bij te brengen. Slecht gedrag langs de lijn? Dan mogen ze twee weken niet kijken.”

Jennifer: “Vond u voetbal als speler leuker dan nu?”

Johan Cruyff: “Het is groter geworden en mensen hebben op een bepaalde manier invloed. Ik vind dat je specialist moet zijn in wat je doet. Creatieve mensen zoals kunstenaars en sporters hebben anders leren denken. Zij gebruiken de rechterhelft van hun hersenen, terwijl

‘Mijn vrouw doet alsof ze geen verstand van voetbal heeft, maar volgens mij heeft ze dat wel’

op school en in studies de linkerhelft wordt gebruikt. Als die mensen samenwerken, zoals bij Ajax, geeft dat altijd conflicten. In het voetbal moeten de mensen die met hun rechterhersen helft denken, de leiding hebben en hulp krijgen van mensen die met hun linkerhersen helft denken. Zo is het altijd gegaan.”

Jennifer: “Dus vindt u het dan nu nog wel leuk, met dat geruzie bij Ajax?”

Johan Cruyff: “Kijk, des te verder je van het veld vandaan komt, des te minder leuk is het, als voetballer zijnde. Zolang je speelt op het veld is het allemaal prachtig. Wat kan jou het schelen wat er verder gebeurt? Daarna ben je trainer, sta je buiten de lijnen maar nog wel op het veld. Dan heb je nog wat te vertellen, dus dat gaat ook nog. Kom je nog een stap verder en beland je in de bestuurskamer, waar het niet meer groen is, dan kom je in een heel andere wereld terecht. Maar die wereld bestaat wel dankzij die eerste wereld, van op het veld. Daarom moet je ook daar op een sportmanier denken.”

Emre: “Hoeveel keer kunt u de bal hooghouden?”

Johan Cruyff: “Geen idee, maar ik kan het nog steeds. Ik kan het ook zittend.”

Emre (pakt een bal): “Ik geloof u wel, maar ik wil het toch even zien.”

Johan Cruyff (houdt zittend de bal hoog): “Ik weet niet wat mijn record is. Bij de *Foundation* hebben we een jongen, die kan de trap oplopen en intussen de bal hooghouden. Dat is pas een kunstenaar. Zo leuk om te zien! En een goeie warming-up. Tegenwoordig lopen ze rondjes om het veld voor de training. Dat is niks. Als jij op de fiets komt, ben je al opgewarmd. Dat is het verschil met vroeger.”

Lachen en fluiten

Emre: “Wat vindt u bijzonder aan uzelf?”

Johan Cruyff: “Als je heel bekend bent, ga je niet nadenken over wat je van jezelf vindt. Je leeft je eigen leven op een manier zoals je denkt dat goed is. Wat ze

over mij schrijven, lees ik negen van de tien keer niet. Dan kan ik ook niet kwaad worden.”

Jennifer: “U staat bekend om uw opvallende uitspraken. Welke vindt u zelf de beste?”

Johan Cruyff: “De leukste, waar ik trots op ben, is uit 1968. Na een verloren interlandwedstrijd zei ik tegen een journalist: ‘Het Nederlandse voetbal is extreem goed, alleen de resultaten zijn er nog niet. Maar als je over vijf jaar kijkt, zul je zien dat Nederland het beste voetbal ter wereld speelt.’ Die uitspraak kwam uit, want in de vijf jaren die volgden, stonden Nederlandse clubs vijf keer in de ▶

Cruyff Bibliotheek

Het onlangs verschenen boek *Cruyffie. Jongensjaren* is het geromantiseerde verhaal van de jeugd van Johan Cruyff, geschreven door Jan Eilander. Later dit jaar verschijnt het vervolg: *Cruyffie. Tienerjaren*. Bijzondere ‘Cruyffiaanse’ commentaren en onliners zijn samengebracht in het boek *Johan Cruyff - Uitspraken*. Een biografie in citaten, samengesteld door Sytze de Boer.

Beide boeken zijn uitgaven van de *Cruyff Bibliotheek*. Een deel van de opbrengst gaat naar de *Cruyff Foundation*.

Europacup-finale, waarvan vier keer gewonnen.”

Jennifer: “Een goeie voorspelling!”

Johan Cruijff: “Als het uitkomt, zijn het de leukste uitspraken natuurlijk. Ik heb zeker ook stomme dingen gezegd, maar die vergeet ik gewoon.”

Emre: “**Wat voor soort opa bent u?**”

Johan Cruijff: “Ik heb het geluk gehad dat ik heel vroeg opa werd. Ik was 46, geloof ik. Dus ik kon veel sporten met mijn kleinkinderen. De twee oudste jongens nam ik elk jaar een week mee uit skiën. Geen kleintjes mee, geen moeders, alleen de drie mannen en een vriend die ook kinderen had. Met mijn eigen kinderen heb ik dat tot de middelbare school ook gedaan. Dan haalde ik ze gewoon een paar dagen van school, wat natuurlijk niet mag. Ik was dat zo gewend, want ik werkte mijn leven lang altijd in het weekend, als de kinderen vrij waren. Het gaf altijd bonje op school, maar ik nam ze toch mee, want ik vond dat mijn kinderen recht hadden op hun vader. Nog steeds geeft het bonje: ook kinderen die goed kunnen sporten moeten op de vaste tijden naar school, zonder uitzondering. Ik vind dat belachelijk.”

Emre: “**Waar maakt u zich boos over?**”

Johan Cruijff: “O, dat heb ik niet vaak. Haast nooit.”

Emre: “Ook niet met uw kinderen soms? Of door de ruzie bij Ajax?”

Johan Cruijff: “Och ja, je kunt het ergens niet over eens zijn met elkaar, maar ik ben eigenlijk nooit chagrijnig. Ik loop bijna altijd te fluiten. Ik vind één ding heel belangrijk in het leven: je moet elke

dag minimaal een paar keer lachen. Dat kan om van alles zijn; als je een jongetje ziet voetballen of als je iets leuks ziet op straat, hoe iemand oversteekt of wat zegt... Er zijn zo veel dingen waar je om kunt lachen. Ik zie ook alles, de gekste dingen. Gisteren in het stadion ook, ik kan dat nu niet vertellen, maar dat was zo verschrikkelijk leuk! Dan zit ik achter in die auto gewoon nog drie minuten te lachen.”

Jennifer: “**Wat is de belangrijkste les die u in uw leven heeft geleerd?**”

Johan Cruijff: “Onder alle omstandigheden jezelf blijven. Je kunt naar andere mensen luisteren, je kunt het met hen eens zijn of niet, maar alles wat je doet moet bij je passen. Van jongs af aan heb ik heel wat verbale vechtpartijen gehad over dingen waarvan ik dacht dat ze niet klopten, dat ze anders moesten. Daar vocht ik voor. Dat is jezelf blijven: weten waar je voor staat en je eigen weg volgen. En als je ten onder gaat, moet je met je eigen ideeën ten onder gaan, nooit met de ideeën van een ander.” ■

De kracht van onbevangenheid

Prinses Laurentien nam het initiatief voor deze bijzondere serie interviews door kinderen met inspirerende mensen in binnen- en buitenland. Zij is auteur van de kinderboeken over Mr Finney, die de wereld ontdekt door vragen te stellen. Prinses Laurentien: “Kinderen stellen onbevangen vragen vanuit een natuurlijke nieuwsgierigheid en verwondering. Volwassenen zijn die open blik kwijtgeraakt. Tegelijkertijd weten we dat we die openheid nodig hebben om dichter bij oplossingen te komen en om respectvol met elkaar en de wereld om ons heen om te gaan. Ik hoop dat deze serie kinderinterviews de lezers van Margriet zal inspireren.”

Zij werden al eerder geïnterviewd:

Prinses Laurentien, Marco Borsato, Neelie Kroes, Sacha de Boer, Nick en Simon en Mark Rutte. Het interview met Johan Cruijff is de laatste in deze reeks kinderinterviews.

interview: jennifer atkinson en emre seme. productie en uitwerking: ineke van lier. fotografie: henriëtte lohman. visagie en styling: petra neumann.